

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Cap. VIII. A tentationibus nemo mortalium securus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

premo celo fuit, in Angelorum curiâ confedit, arcanissima quæque audit; semicinctiis suis sanavit morbos, demones fugavit; potuissent ista vel modestissimum virtum efferre aliquantulum. Pulsata est ergo infirmitas, ut non superbiat sanctitas. Adolescentes nonnunquam in scenâ Magistratum vel politicum vel sacrum gerunt, Regum & Imperatorum filios agunt, in theatro, aut alibi etiam in templis episcopos induunt: ubi verò performance postea redeunt ad scholas, & Magistro vel recitationis vel scriptationis pensum non reddunt, ferulam subeunt, multantur virgis. Profecto non Imperatoris filius, non episcopus caditur; sed pulsatur negligentia, plectitur inciticia, ut adolescentem non nimium extollat scena, ne superbiat episcopi dignitas, vel regia majestas, virgis castigatur puerilis levitas. Ita nos homunculi quandoque grandia spiramus, & nostram ipsi sanctimoniam & dignitatem circumspicimus. Et quis enim verò neget? Hæredes cali, Angelorum cognati, cohæredes Christi sumus; & diabolus nos ita vexet ac tentet? Sufflemus; * quid pulmonem ventis rumpimus? Hæc, quæso, modestiis. Nondum in celo sumus; in arenâ citannum & in palæstrâ luctamur. Si diabolus nos tentet, pulsatur infirmitas, ne efferatur sanctitas; nihil hac in re demitur nostris honoribus: tantum enim citius, nos calum hæredes, nos suos Angeli cognatos, nos Christus cohæredes suos agnosceret, quantum promptius nostram ipsi maximam imbecillitatem cognoverimus. Atqui, Gregorio teste, nemo vires suas in pace cognoscit. Si enim bella desint, virtutum experimenta non produnt. Impudicus miles est, qui foris in pace gloriatur. Nemo sit quantum profecerit, nisi inter adversa. Cum enim adsunt prospera, cerni virtutum documenta non possunt. Feriamur paternis perturbationibus, ut quantum proficimus, agnoscamus. Tentatus quisque ostendit quidem quantum de Deo profecerit, sed in istis flagellorum afflictionibus etiam quantum de semetipso sit infirmus, agnoscit.

Petrus Galilæus promissa ingentia & perquam magna speravit. Paratus sum, inquit, tecum & in carcerem & in mortem ire: Etsi omnes scandalizati fuerint in te, ego nunquam scandalizabor: Etiam si oportuerit me simul commori tibi, non te negabo. Hæc quidem ample ac splendide dicta. Ampullabat Petrus magnificis pollicitationibus. Non abiit diecula, non abiit tertia vel quarta hora, cum longè aliud monstrarent facta. Nec unicam quidem horulam Petrus vigilare sustinuit, sed capto Domino ex hortu se proripere, captum à tergo & eminus sequi, ad focum bis terque capti discipulum se negare, idque etiam iurjurando & anathemate interposito affirmare. Hæc à prioribus quam plurimum distona. Ah quid est Enos, hoc est, homo miser? Pulsanda igitur fuit infirmitas, ne extolleret sese sanctitas. Petrum Petro ostendit tentatio. Permisit Christus lapsos erigeret. Ab hac tentatione tam gravi, quâ victus cecidit, jam multò moderatior ac mitior, jam & cautior atque submissior loquendo fuit. Illustri hoc exemplo patet, Christus à Cruce rediivus Petrum examinans: Simon Ioannis, inquit, diligit me plus his? Ad ea Petrus: Etiam Domine, tu scis, quia amo te. Videte obsecro, respondit ad primam quæstionis partem, non ausus ad alteram respondere. De se proficitur, de aliis alium silet, dicitur aliis: Plus his, plus omnibus te diligo. Demissorem fecit tentatio.

Haud ab simili modo rex David: Ego dixi, ait, in abundantia meâ non movebor in æternum. At tentatione non levi concussus: Avertisti, ait, faciem tuam à me, & factus sum conturbatus. Eheu quid homine infirmus. Vir spiritûs divini plenus, tentatione sollicitante otiarur & adulteratur, mentitur & lætrocidatur. Pulsata est infirmitas, ne superbiat sanctitas. Davidem ostendit Davidi tentatio, Fateamur igitur eum tentamur, quam parum no-

bis sit solidæ virtutis, patientiæ, charitatis, fiducia, humilitatis. Proxima est ad humilitatem via, sui notitia. Hanc dabit tentatio. Tentatoris nequitia, profectus nostri principium.

CAPUT VIII

A tentationibus nemo mortalium securus.

T Am gratus plerumque ignis, quam ingratus fumus. Ignis in foco ad coquendos cibos, in fornace ad calefaciendum conclave, ad purgandum aërem pergratus est. Compluribus locis amamus ignem, sed fumum odimus, quem & nares & oculi exerrantur. At qui ignem excitare sine fumo nimis quam rarum. Uti capillum umbra, ita & igniculum fumus sequitur. Flamma fumo proxima. Ignem cupimus, fumum igitur non aversemur. Ita differens Chrysothomus: sicut ignem præcedit fumus, inquit, victoria pugnam, ita gloriam Christi, tentatio Antichristi.

Christus ipse tentatus. Sanctissimi homines in priscâ etiam lege tentatissimi. Equis equè tentatus atque Abraham? An non & Patriarchæ alij Naacus, Jacobus, Josephus, Jobus, Tobias gravissimè tentati? An non Josue, Calebus, David, Ezechias & Elias tentationibus variis exagitati? An non & Anna, Esther, Judith, Abigail, Sara, aliæque laudatissimæ femine suas seferunt tentationes? An non Paulus fidelissimus Dei servus omni tentationum genere vexatissimus? Nemo mortalium à tentatione securus. Atque istud isto capite dicendum.

§. I.

A Tentatione nunquam securitas. Nam, quod Paulus dixit: Corret & hereses esse, ut & qui vobis sum, manifesti sunt. Nobis. Ita oportet & tentationes esse. Luce 1. Cor. c. II. v. 19.

Culentiſſimè Augustinus: Vita nostra, inquit, in hac pergrinatione, non potest esse sine tentatione: quia profectus noster per tentationem nostram fit, nec sibi quisquam innotescit nisi tentatus; nec potest coronari nisi vicerit, nec potest vincere nisi certaverit, nec potest certare nisi inimicum & tentationem habuerit. Qui molendinum ingreditur se farinario pulvere aspergi non miratur; qui officinam subit coriarum madori & fatore non irascitur, qui farum ferrarium ad incudem adit, fuliginosos vultus, malleorum ictus non reprehendit; qui mari se committit, nauseam & vomitum tributi loco pendendum non nescit; nemo miles miratur in bello jugulari homines: ita qui Orbem subit, omnia tentationibus esse plenissima ne miretur. Tentatio est vita hominis super terram. Verissimè dictum: Quamdiu in mundo vivimus, sine tribulatione & tentatione esse non possumus. Nec loci sanctitas, nec sanctorum societas à tentatione ullum præstat munem. Et plerumque, quod addendum, unâ tentatione seu tribulatione recedente, supervenit alia. Christus clarissimè: Nolite arbitrari, ait, quia pacem venerim mittere in terram: Non veni pacem mittere, sed gladium. Dixerat quidem Ecclesiastes: Tempus belli & tempus pacis. Verum, quamdiu hanc vitam vivimus, tempus belli habemus. In regione beatorum sequetur tempus pacis. Factus est in pace locus ejus. Humana vita est militia; non triumphus; est velitatio, prælium, pugna, conflictus assiduus; loco meliore speranda quies & victoriæ fructus. Veteranum militem audio vociferantem: Video aliam legem in membris meis repugnantem legi mentis meæ. Loco longè beatiore audientur victoriæ voces: Absorpta est mors in victoriâ. Nunc psalmos canimus penitentia scriptos; Nunc ubique bellum & tentatio. Sed quod Jacobus Apostolus pronuntiat: Unde bella & lites in vobis? Nonne hinc ex concupiscentiis vestris, quæ militant in membris vestris: Radix & causa tentationis, rebellio carnis. Nimirum

a Plantus, Chryf. hom. 49. inc. 24. Math.

tentatione, nulla securitas. Luce 1. Cor. c. II. v. 19. Aug. in psal. 60. post initium, mibi pag. 249.

Initiatio Christi lib. I. c. 13. n. 1.

Mat. c. 10. v. 34. Eccles. cap. 3. v. 8.

Pf. 75. v. 3.

Rom. cap. 7. v. 25.

1. Cor. c. 15. v. 54.

Jac. cap. 4. v. 1.

Sap. cap. 9. v. 15.

mirum corpus quod corrumpitur, aggravat animam.

Adolecentem prisci pingebant qui unâ manu alata in altum nitebatur, sed appensum faxum alteram in imum trahebant, eo significati, ingenium, sapius, quominus emergat, inopiâ impediri. Ita sanè animus ad sui originem adspirat, sed eum corpus miserabili mole

degravat. Spiritus quidem promptus est, caro autem infirma. Hinc dilacide Hieronymus: Impossibile est, inquit, humanam animam non tentari. Unde & in oratione Dominicâ dicitur: Ne nos inducas in tentationem: quam ferre non possumus. Non tentationem penitus resutantes, sed vires sustinendi in tentationibus deprecantes. Ergo & impresentiarum non ait: Vigilate & orate, ne tentemini, sed ne intretis in tentationem, hoc est ne tentatio vos superet & vincat, & vos intra casses teneat. Josephus Aegypti prorex à libidinum præsidio Abodæo tentatus est adulterio, sed juvenis castissimus in tentationem non intravit. Susanna quoque à nequissimis duobus vetulis est tentata, sed nec illa intravit in tentationem. Has vires, hanc vincendâ tentationis gratiam à Deo postulamus. Nam vinci, ait Hieronymus, vel vincere, nonnunquam in nostrâ est potestate; ceterum tentari in potestate tentantis est. Si enim Salvator tentatus est, quomodo potest esse securus intentatum se vite hujus maris transire?

Hieron. cod. tom. inc. 6. epist. ad Gal. mibi p. 155.

§. II.

Sunt homines animi pusilli qui secum jam plane actum putent, cum paullo acerbius tentantur. Hominem ita pavidum erudiens Gregorius: Unde sit, inquit, ut dum subitâ tentationis procella tangitur, despectum se à Deo & perditum suspicetur? Quæ quidem tranquillius si prævideret, tolerat; corum tamen omnino certamina, etiam si prævideat, non declinat, quia cursus nostri itineris nequaquam peragitur sine pulvere tentationis. Subinde verò ita circumferentibus tentationum moribus angustatur, ut rectè de eo dici debeat: Abominabilis ei sit in vita sua pars, & anima illius cibis ante desiderabilis. Sed nemo desperet: Misericors Deus probari nos permittit tentationibus, non reprobari. Hic oleum Solatii affundens Jobi liber: Appropinquavit corruptioni anima ejus, inquit, & vita illius mortifera. Consumpta est caro ejus à suppliciis. Sed addit: Deprecabitur Deum, & placabilis erit, & videbit faciem ejus in júbilo.

Greg. l. 24. Moral. c. 13.

Job cap. 33. v. 20. In tentationibus non desperandum. Ibid. v. 22. & 25. Ibid. v. 26.

Christiani miles omni solatio destitutus pro Domini Jesu gloria certare debet.

Rom. cap. 8. v. 19. Psal. 21. v. 8. & 12. Matt. c. 27. v. 46. Ambros. tom. 1. lib. de bono moris mibi p. 249.

Nemo liber, nemo tutus à tentatione, sicuti bellum neminem pronuntiat securum à plumbeâ glande, aliisque vitæ periculis. Fistulis ferreis in bello personant omnia, & hoc quotidianum est; tormentorum aneorum tonitrua non expavescit miles, qui sæpe pulverem tormentarium habet, & panem non habet. Ille tamen erofum militem nihilominus solatur, quod hosti resistere, cum fami vix possit. Ita profus Christianum non terreat tentationes, etsi magnâ vi catervatim irruant: habet unde iis resistat, etsi solatorum fomenta non habeat quibus animum reficiat: Non refert; Non pugnare tantum, sed & vincere possumus, tamen solatiis careamus. Imò tantò gloriosior est victoria, quantò difficilior pugna, quantòque minus sensilis habet præsidium. Non est arduum pugnare pro Christo cum divina desuper rorent solatia: hoc viri est, & verè Christiani militis, omni solatio destitutum, pro Domini Jesu gloriâ decertare, & cælum licet nubilum, licet ferream amicitissimam tamen occibus salutare. Hoc proflus est conformem fieri imaginis filii Dei, qui crucis tormenta passus: Sustinuit, ait, qui simul contristaretur, & non fuit, & qui consolaretur, & non inveni. Omnes videntes me, deriserunt me. Quoniam non est qui adjuvet. Deus meus, ut quid dereliquisti me? Hæc certandi norma Christianis ad imitationem proponitur, ut tentati vel acerbissimè ad lutum se ducem conforment. Hæc omnis vita plena laqueis, tentationibus plenissima.

Quod explicans Ambrosius: Injiciunt, inquit, honoris appetentiam potestates mundi, ut te extollas. Quoties in oratione nobis, quâ maximè Deo appropinquamus, ostenduntur ea, quæ plena sunt opprobrii aut sceleris, quo nos à studio præcationis avertant. Quoties inimicus cordi nostro conatur inferere, quo nos reflectat à sanctitatis proposito & pio voto. Quoties corporeos inflammat ardores. Quoties occurrere facit oculos meretricios, quibus castum justè affectum, ne imprævisio amoris spiculo feriat imparatum. Quoties inserit animo tuo verbum iniquum, & cogitationes cordis absconditas, de quo tibi dicit lex: Attende tibi, ne fiat verbum absconditum in corde tuo iniquum, & dicat tibi Dominus: Quid cogitas mala in corde tuo? Sed te oblectare quasi bonus miles Christi Jesu, & inferiora obliviscens, terrena despicens ad cælestia, & æterna contendit. Attolle animam tuam, ne eam sollicita esca laqueorum. Voluptates sæculi, esca sunt, & quod pejus est, esca malorum, esca tentationum. Dum voluptatem quæris, laqueos incurris. Omne iter istius vite, plenum laqueorum est. Laquei in corpore, laquei in lege, laquei in piris templorum, in crepidinibus parietum tenduntur à diabolo. Laquei in philosophis, laquei in cupiditatibus, oculus enim meretricis laqueus in studio castitatis. Exiguus enim momentis mens inclinatur humana, & huc atque illuc pro versutiâ suaderis frequenter impellitur. Quisquis es, strenuè pugna, ut denique cantare possis illud epinicion: Anima nostra sicut passer crepta est de laqueo venantium, laqueus contritus est, & nos liberati sumus.

est peccatoris. Laqueus in pecuniâ, laqueus in religione, laqueus in studio castitatis. Exiguus enim momentis mens inclinatur humana, & huc atque illuc pro versutiâ suaderis frequenter impellitur. Quisquis es, strenuè pugna, ut denique cantare possis illud epinicion: Anima nostra sicut passer crepta est de laqueo venantium, laqueus contritus est, & nos liberati sumus.

§. III.

Hebræus psaltes canit: Dominus interregat justum & impium. Sed quænam, oro, crebrius? illum an istum? quem severius interrogat, quem asperius tentat? Hoc scire nostrum non est. Hoc sciamus, tentationes foribus excubare, ubique obvias occurrere, in conclave nostrum (parum hoc) in eor nostrum penetrare. Tentatio in hortum omnium amantissimam perrepsit. Orcinus coluber rimam certè reperit, quâ intraret. Vespisus cæli foribus ne intrare admittere ausu superbiæ tentatio, imò in ipsum etiam cælum perreptavit, & seditionem illic inter Angelos inauditam, infandam concitavit. Locis omnibus insidias struit tentatio.

Chrysothomus creberrimam mentionem regis Hebræi David injiciens: Hæreo, inquit, & æstuo, ac mente excido: quomodo David rex, propheta, Dei servus Christi pater & avus carne, humilitate armatus, virtutibus plenus, vir secundum cor Dei, peccatis maximè pessumdari permittitur? Tentatus & lapsus corruit: Legem siveat: non machaberis, non occides. Et machus tamen & homicida fuit. Et propheta. Itaque qui se excipiat stare, videat ne cadat. David ipsèmet orabat: Cunctis fecerit virtus mea, ne derelinquas me. Et usque in senectam & senium, Deus, ne derelinquas me. Nec sibi ipsi nec diabolo quisquam fidat, tamen possit dicere: Ego vigiliis, ego precibus, jejuniis, lacrymis, ciliciis in hostem me armis; castigo corpus meum, largas do elem olynas, sacras præceptiones optimas & legi sæpius & audivi, hæctenus utcumque feliciter progressus sum. Nihilominus quisquis es, vide ne cadas. Nam illa omnia & regi David fuerunt usitata. Oravit rex iste. Hinc illa psalmodum testimonia: Septies in die laudem dixi tibi. Jejunavit: Genua mea immutata sunt à jejunio & caro mea immutata est. Vigilavit: Mediâ nocte surgebam ad confitendum tibi. Flevit: Lavabo per singulas noctes lectum meum, lacrymis meis stratum meum rigabo. Castigavit corpus: In diebus cilicio, humiliabam in jejunio animam meam. Aliis etiam rigoribus carnem maceravit: Cinerem tanquam panem manducabam. & potum meum cum steru miscebam. Et tamen tentatus & lapsus est. Ne confundamus itaque stantes, ait Chrysothomus, sed nobis ipsi dicamus: Qui videat stare, videat ne cadat. Neque jacentes desperemus, & nobis dicamus: Nunquid

Christiani miles omni solatio destitutus pro Domini Jesu gloria certare debet. Rom. cap. 8. v. 19. Psal. 21. v. 8. & 12. Matt. c. 27. v. 46. Ambros. tom. 1. lib. de bono moris mibi p. 249.

Non quid quæ cadit, non resurgit? Nam & multi postquam in ipsum ascenderunt cali verticem, & omnem exhibuerunt tolerantiam, & in desertis morati sunt, nec in somnis quidem viderunt mulierem; quod paulum torpuerint, supplantati sunt, & ad ipsum malitiam barathrum devenerunt. Vigilemus charissimi, per angustam ambulemus viam, confidentes simul & timentes: timentes quidem propter utrimque posita precipitia, confidentes propter nos procedentem Jesum. Ambulemus vigilantes & expergefati: vel si paulum quis dormitaverit, illico prostratus est. Non enim sumus Davide solertiores, qui cum parumper neglexisset, in ipsum precipitatus est peccati barathrum, sed circumsurrexit. Quid si justus ille paululum torpescit talia cepit vulnera, quid patiemur nos si negligentes fuerimus? Ne consideres itaque quod cecidit, aut torpeas, sed quanta post hæc fecit, considera, quot lacrymas exhibuit, quantum penitentia, noctes jungens diebus, fontes emittens lacrymarum, lectam lacrymis abluens, saccum indutus. Si verò ille tantâ eguit conversione, quando nos salvari poterimus, qui post tot peccata nullo dolore afficimur?

Ergo in hoc Mundo periculossimo, quod idem Chryso- stomus affirmat, vivimus quasi in pelago, ubi nunquam est minor tempestas. Etsi tempestas interdum non fuerit, tamen semper timor est tempestatis. Sic & in hoc mundo viventibus, nunquam est minor tentatio: etsi tentatio interdum facta non fuerit, tamen timor tentationis semper est.

Quæ Hieronymus nervosa dictione confirmans: Stadium est, inquit, hæc vita mortalibus. Hic contendimus, ut alibi coronemur. Nemo inter serpentes & scorpiones securus ingreditur. Inebriatus est, inquit Dominus, gladius meus in calos; & tu pacem arbitraris in terrâ, quæ nubibus germinat, & spinas, quam serpens comedit? Magnis inimicorum circumdamur agminibus, hostium plena sunt omnia. Caro fragilis, & cinis futura post modicum, pugnat sola cum pluribus. Nôme autem melius est, brevi tempore dimicare, ferre vallum, arma sumere, lassescere sub lorica, & postea gaudere victorem, quam impatientia unius horæ servire perpetuo? Paulus, vas electionis, separatus in Evangelium Christi, vocatus de celo, post famam & tota Jerusalem, post nuditatem & carceres, ter virgis cæsus, ter naufragus, semel lapidatus, periculis & laboribus continuis, assiduâ morte occupatus, & tamen à tentationibus nequaquam liber exclamat: Infelix ego homo, qui me liberabit de corpore mortis hujus? Et tu putas te securum, non tentandum? Tu cave tibi à teipso, carni non nimium parce. Paulus jam flagellatum & virgis concisum corpus suum ipse insuper castigat, atque in servitutum redigit, & tu deliciis vacas, affectibus indulges? Tentatio ubique proxima est. Quod & beatus Leo adstruens: Quis enim, inquit, in hujus vitæ constitutus incerto, aut immunis à tentatione, aut liber invenitur à culpa? Quis est, qui nihil virtutis sibi adjici, aut qui nihil vitii sibi optet auferri: cum & adversa noceant, & secunda corrumpant, nec minoris sit periculi, credere desideratis, quam abundare concessis? Invidia sunt in divitiarum amplitudine, invidia in paupertatis angustis. Ille elevat ad superbiam, he incitant ad querelam. Tentat sanitas, tentat infirmitas: dum & illa materia est negligens, & hæc causa tristitia. Laqueus est in securitate, laqueus est in timore, nec interest utrum animus, qui terreno tenetur affectu, gaudis occupetur, an curis: cum par morbus sit, vel sub vanâ delectatione languere, vel sub anxâ sollicitudine laborare. Omne genus hominum tentationes vellicant.

Ipsium etiam Servatorem à diabolo tentatum considerans Gregorius: sed ecce, inquit, cum dicitur Deus homo vel in excelsum montem, vel in sanctam civitatem à diabolo assumptus, mens refugit credere, humana hoc audire aures expavescent. Qui tamen non esse incredibilia ista cognoscimus, si in illo & alia facta pensamus. Quid mirum, si se permittit ab illo in montem duci, qui se pertulit etiam à membris illius crassitie? Non ergo indignum Redemptori nostro, quod tentari voluit, qui venerat occidi. Omnia ubique laqueorum plena, tentatio nusquam non vicinissima. Sed solatium grande Climacus præbens: Nullum, inquit, certius argumen-

tum est, quod demones à nobis victi sint, quam si nos gradum 27. acerrimè oppugnent. Tu verò animosissimè oblu- de Quire, ctate, & quod idem Climacus monet, Congregata mihip. 284. custodi.

CAPUT IX.

Tentati hominis duodecim in spiritali pugna stultitiæ.

Les diei eruat verbum. Victus hodie cras pugnat P sal. 18. v. 3. cautiùs. Ducis artem insaulta prælia quasi tristes, sed fidi edocent magistri, atque ubi sit etatum, plagis admonent: sic agricolam sterilitas agrorum, Architectum lapsus ædium, iterati casus equitem, nauam graves acutus procellæ: errando dicitur. M. Marcellus prælio victus die proximo in aciem rediit, victorem suum majore quam ab illo pridie victus erat, prælio vicit. Julius Cæsar ad Durachium inferior, ad Partaliam mox ingenti prælio victor fuit. Ita Romani milles strati surrexere alius, ut non hostes tantum sed, modò tam formidabiles, sed totum ex ordine terrarum orbem virtus illis ac felicitas subjeceret. Multos docet experientia, quos non docuit schola, & præceptoribus ludum caput hausit oculis, quod auribus non valebat. Nulla rerum humanarum certior Magistra, nulla discutendi erroribus aptior, quam tentatio & experientia. Nusquam clariùs, quam inter tentationum vulnera prominet animi magnitudo. Ut igitur quis se ipsum melius nosse discat, quantarumque sit virium vel ictus intelligat, duodecim stultitias in spiritali pugna passim 12. Stultitia in spiritali pugna committi solita. committi solitas hic exponemus.

§. I.

1. Ante pugnam armare se nolle. Sunt qui tunc primum arma corripunt, cum vulneris dolorem sentiunt. Hic Siracides monet: *Prepara animam tuam ad tentationem.* Hostium mediis semper excubet armatus.
2. Arma sumere nimis ponderosa. Orate perpetuo, nunquam labi orare velle, immoderatis se jejuniis exhausti: subito se iterum cibis farcite, oneri sunt non defensionis.
3. Arma in ipso consuetudine projicere. Arma sanè projicit & certatim fugit, qui in ipsa tentatione Patientiam & Humilitatem exuit. Sapientia vox apud Boethium est: *Talia tibi contuleram arma, quæ nisi prior abjecisses, invicta te firmitate tuerentur.* Homo verè patiens & humilis planè inviolabilis, insuperabilis, inexpugnabilis.
4. Eâ parte, quâ quis impugnatur, minus se munire. Ad avaritiam pronus eleemosynarum liberalitate se munit. In luxuriam propensus Abstinentiâ & fugâ se armat. Ad superbiam concitatus, sui contemptu se tutetur. Ubi te sentis debiliorem, eò vires collige. Ulceri & parti læsæ, non sanæ, malagma est admoendum.
5. Nolle hosti resistere loco opportuno. Ut hostis excludatur urbe, accendus est à portis. Ad exteriorum sensuum hosti resistere loco opportuno. manus contrahe, gulam substringe, de oratui moderare. Væ urbi, si hostis occupavit portas.
6. Hostem jugulare nolle, dum parvulus & invalidus est. Beatus qui tenebit & allidet parvulos luos ad petram, jugulare Serpens antiquus est lubricus, ni maturè illum arceas ab animo, in eum totus illabetur. Caput serpentis obtere dum parvus est, ne in grandem colubrum excreseat. Principis obsta, tentationem, antequam invalescat, enerva.
7. Oppugnare amicos, inimicis applaudere. Propria voluntas, proprium & contumax judicium plus nocent homini, quam alii omnes illius inimici, hos tamen propriam dete.